

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLÉE
REGULIERNWAL (Steenderpoort)
— TONGEREN —
Postchek No 84855. — Telefoon 12.

AANKONDIGINGEN.
reguliere regel fr. 1,00
aan alle Provincie-
nieuws fr. 2,00
SMALTE AANKONDIGINGEN:
reguliere regel fr. 3,50
meer fr. 0,75

Het Kruis

Elke dag brengt ons een stap dichterbij de eeuwigheid: de eeuwigheid van waar het terugkeert, de eeuwigheid, die onder andere is.
En die er in de eeuwigheid toch iets ontwaart zich menig twiifelaar af. Wie kan het zekerheid zeggen dat er van gene zijde van het graf niets bestaat? Wie kan schrijven dat na den dood alles eedraan is? Wie zal het reeds bewezen? Niemand, niemand zal het bewijzen? Niemand, niemand. En dat maakt menig ongelovigen angst.
En het vermeld Kruis, dat in stof vallen moet, het Kruis, dat in stof gaat, het Kruis, dat overal zien heropbloeien. Men doet het aan het toppunt van een minste ienige kerken zouds het prijkt, op de aarde der eeuwenoude kathedralen.
Het Kruis staat langs de groote banen, langs de voortrezen, op de hoeken van wijden en gehuchten, in de stad zoowel als op de buien. Het Kruis wordt fier gedragen en de ha's van vele onzer jonge dochtors, is er een schooner sieraad dan dit, omdat het de minste toch iets beteekent, iets dat ons verbeeldt. Het Kruis staat op het graf onzer dood. Men vindt het vooral in het hart van de vurige ziel, die het onuitspreklijk geluk heeft te weten wat het menscheijk opzicht is.
Christus is niet dood, want Hij is de overlevende, de Overheerlijke, de eenige Overwinnaar van den Dood! Zijn Kruis staat als teken van Hoop boven de afgrond der Eeuwigheid.
Gelukkig de afgedwaalden die op 't goeie pad en tot het Kruis terugkomen! Ver hun die de stem van God blijven vernemen!

Ophefmakende Bekeering

DE NEDERLANDSCHE MINISTER MARCHEANT WORDT KATHOLIEK EN NEEMT ONTSLAG ALS MINISTER.

M. H. P. Marchant ging over tot de Katholieke Kerk en trad uit den Vrijzinnig-democratischen Bond.
Hij heeft H. M. de Koningin verzocht hem te willen ontslaan uit zijn ambt van Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.
Bij dit ophefmakend nieuws schreef « De Maasbode »:
Boyensland bericht dat na de geruchten van de laatste tijd niet onverwacht kwam zal toch in menigen kring eenige beroering, bij ons, katholieken, een zekere ontroering wekken.
Dat minister Marchant uit zijn stap de consequentie trok ontslag te vragen, pleet voor zijn fijn gevoel en zijn inzicht.
Uit den overgang van den bewindsman naar de Katholieke Kerk behoeft het verlossen van het ontslag niet te volgen consequent te volgen als de aanvraag daarvan. Het moment terstond na de indiening van het bezuinigingsontwerp, waarin « Onderwijs » een ruim aandeel had dat scherp zal worden aangevochten, valt wel zeer ongelegen.
Minister Marchant heeft in ieder geval niet all in den mond getoond, onder lang niet gewakkelijke omstandigheden zijn overtuiging te volgen, maar ook de politieke consequenties daarvan ten volle aanvaard.
De « Nieuwe Rott. Ct. » merkte op:
Wij herinneren er aan, dat de minister bij de opening van de tentoonstelling De Abdij van Egmond op 3 September van het vorige jaar in het Gemeentemuseum te 's Gravenhage over den geloofstrijd tussen protestant en Rooms-katholieken heeft gesproken op dusdanige wijze dat de protestanten daaraan aanstoot hebben genomen.
Hij zegde er onder meer:
« Wij zien het thans in, allen te zamen: wie één waren als Christenen, hadden niet om verschil van mening, ongeacht tot haat moeten gran doelen en vernietigen. Zij hadden het hoogste doel, door allen in samenwerking te dienen, niet uit het oog moeten verliezen. » Hadden moeten 's zijn vrees lijke woelen, n ar het beslot, v aar toe te dwingen, is inkeer en herstel. Spreker verklaarde de tentoonstelling voor geopend met den wensch, « dat het hier ondernomen initiatief zal doen herwinnen wat miskend en misgeleiden was. »
De heer Marchant, het gekend als vader der nieuwe spelling, werd geboren 12 Febr. 1860 te Deventer; hij is wethouder (schepen) geweest te Deventer en te 's Gravenhage.
Lid van de Tweede Kamer voor zijne geboortestad van af 1900 tot in 1933, dus tot zijn optreden als minister van onderwijs in het tweede Kabin t-Collijn. In 1926 bij het aftreden van het eerste ministerie Collijn werd als kabinetsvormer beroep op hem gedaan doch hij ni lukte.
Hij is dus in Nederland een op het voorplan staande persoonlijkheid en men begrijpt dat zijn overgang tot de Katholieke kerk veel ophef heeft gemaakt.

Een Economische Crisis die een les moest zijn

MAAR DE MENSCHHEID WIL NIET LEEREN.

Men heeft in het verleden herhaaldelijk, en zoo dikwijls als men wil, kunnen waarnemen dat de oorlogen gevolgd zijn, eerst door een « boom », een schijnbaren voorproef bij de overwinnaars, maar naderhand komt dan de terugslag, de ommekeer. De oorlog is dan zoo groot kwaad, dat in de beschikkingen der Voorzienigheid, ook de overwinnaars volken den weerslag van het hogere kwaad moeten gevoelen. En toch werd de oorlog van 1914 weer ontkeerd, omdat men hoopte uit een ingetreden crisis weg te geraken. Die crisis is nu na voorbijgegaan voorspoed veel erger geworden. Dit kon men van tevoren wel waargenomen hebben, als men wilde. Laten wij daarom eens even nagaan wat op het laatste der 19e eeuw in het Verre Oosten gebeurde.
Japan overwon China in 1894 en door het tractaat van Shimonoseki in Mei 1895 behield het groote voordeel. En toch! Zie hoe een oude overheid door een Belg in Japan verblijvende op het einde van 1897 aan een Luiker dagblad geschreef. Men zou waarlijk meenen een beschouwing over de naoorlogse toestanden van West-Europa te lezen. Het in kwestie zijnde bericht, dat wij destijds weglagen, luidt als volgt:
« Japan is sedert eenige maanden ten prooi aan een ware economische crisis, die een onrecht-treuk gevolg is van den zegevierenden oorlog, dien het tegen China voerde.
Het eerste gevolg van den krijgsmis is een vloed van groothandelswaar geweest. Nadat de vrede gesloten was, en in het vooruitzicht van inmening van de Europeische mogendheden, wilden de Japannees hun land en zeeleer aanzienlijk vernemen. Daaruit volgden noodzakelijk bezuinigings-moedigheden. Te meer, ten gevolge van den terugkeer der zegevierende troepen, wilde het land door zijn natuurlijke vreugde meegeslept, hun gelukkige overwinningen vieren. De soldaten uit China weergoed, de bevolking die hen ontving, gaven blindelings uit: de wiede heeft een schrikkelijke vlucht genomen, de prijzen zijn gestegen, de handel ging vooruit, maar het leven verdunde.
Dat ging goed tot in September: de zaken hebben zelfs een te snelle uitbreiding genomen en duizenden nieuwe vennootschappen werden gesticht of ontworpen.
Maar op het einde van dit jaar, heeft iedereen zijn budget moeten inkrimpen en de uitgaven voor weelde en vermaak zijn op de helft gevallen van hetgeen zij een jaar te voren waren.
Daarbij kwamen dan nog de aanhoudende regens, die in gansch het land overstromingen veroorzaakten; sedert vijftig jaar had men zulken zondvloed niet meer gezien.
Deze verschillende oorzaken hebben de economische ontwikkeling tegengehouden. Grote huizen van katoenen stoffen en eenige banken van de stad Osaka hebben hun deuren moeten sluiten. De andere hebben den rentevoet verhoogd en de kredieten vermindert.
De centrale bank van Japan, die het disconto na den vrede verminderde en het twee of drie maanden geleiden, bij het begin der crisis, vermeerde, is het voorwerp van ernstige aanvallen geweest. De bestuurders werden niet ontsien, en de financiële wanorde werd er niet minder om, wanneer de gouverneur der nationale bank, plotseling te Tokio, ten gevolge van een beroerte overleed.
Op de Beurs is een groote daling op de acties en obligaties der Japanesche vennootschappen ontstaan. Men weet niet tot waar de huidige crisis zal gaan en wanneer ze zal ophouden; als gemiddeld maakt men het niterven van bankbiljetten aan, hetgeen de prijzen die reeds overdeven zijn nog zou doen stijgen, want de uitgiften van papieren geld zijn reeds te aanzienlijk. Zij betreffen 100 miljoen yen in 1893 en 160 miljoen in 1896.
Wij ontsnappen ook niet aan de maatschappelijke kwesties: de werkloosheid begint tot stakingen over te gaan. Er zijn dagloos en economisten die het opmerken ten voordele van de noodzakelijkheid een wettelijke beheermer der werkloosheid en werkloosheid.
Bij het bezin der crisis, over drie maanden, heeft de regering van graaf Itô ontslag genomen. Het huidige kabinet is niet zeer sterk en het is twijfelachtig of het zich tijdens de parlementszitting, die gaat geopend worden, zal weten staande te houden ».

Oudheidkunde

IN HET BENEDENGEDEELTE VAN TONGEREN.

Aanvullende berichten. — Voor de Romeesche geschiedenis leverde ons het benedendegedeelte van Tongeren weinig op, omdat men de tranchees niet diep genoeg graaft en dus, in het algemeen, boven het peil van de Romeinische bewoning blijft. Wij hebben in onze beschouwingen over de vondsten in De Motten gelezen, groote zaam de reizen doen kennen van de groote aanbidding in dit stadsgebede. Er wij kunnen niet genoeg vermelden dat onze wensch (zie « Postrijder », nr. 18) gaat v rweezalijk worden: De III. Bruier en Van de Weerd zullen verdere opzoekingen in De Motten doen uitvoeren om hier goede richting van den groeten omringing naar te verkennen. Sprekende aan een der arbeiders die in vorige opsporingen voor gezegde heeren werkzaam waren, zegde ons deze: « Het is altijd het geluk van M. Bruier geweest, dat de groete muren door De Motten liep, en daar moet gezocht worden. In alle gevallen er zijn ook twee goede bonnstoe-tellen aangekomen om het terrein der Motten op groote diepte te verkennen.
In de Kreekelstraat. — Een bewijs voor de al te ondiepe werken der benedendend werd ons ook geleverd, bij de doorgraving van de Kreekelstraat, waar de tranchees nochtans meer dan de gewone diepte bereikten. De Kreekelstraat maakt de verbinding uit tusschen de Jekerstraat en de Bulkerstraat. De afstand tusschen beide straten bedraagt ongeveer 65 meter. In het midden der Kreekelstraat tegenover huis nr. 6 kwam men op de diepte van 2 m. terecht op het overblijfsel van een muur of kiezel die hooger dan de middeleeuwen opklimt, geleet op de diepte en de samenstelling. Men kon echter ter oorzaak van de eischen tot voortzetting der werken, niet dieper graven. Hier had men minstens nog een meter dieper moeten gaan. En zoo was het in de heele Kreekelstraat, en ook elders. De slotsom is: Met de ondiepe rolen van het benedendegedeelte zijn geen ernstige inlichtingen over den toestand van Romeinisch Tongeren te verwachten. Overal heeft men hier nog een tot twee meter aangevulden grond onder het door de riolen berikte niveau. De inzipling van het water, en het gevaar voor instorting van de wanden der tranchees stelt een andere moeilijkheid daar.
In de Luikerstraat. — In de Luikerstraat heeft men op een aanzienlijken afstand muren van middeleeuwsche gebouwen ontmoet, namelijk tegenover de huizen nrs. 1 en 3 aan de Noordzijde; en tegenover nrs. 48 tot 54 aan de Zuidzijde. Deze laatste zijde wordt aanzien als voortzetting van de

Opstijging tot God

of

hemelsche lotsbestemming der mensche van gorden wil

Voortreffelijk is, inderdaad het werk, waarbij Gods Voorzi niet enkel de ralen die vercheiden wer Iddele n heen, als over zooveel tijdbogen, een hemelbrugge is oouwenle, over welke brugge alle menschen naar hun laatste einde en naar hun eeuwige gelukzaligheid op en voorwaarts kunnen voorttrekken. Inderdaad, het is de aanrij Gods Voorzienigheid, tenzeldertijd, het nensche worden Word, 't opperhoofd aller hemelsche geesten en aller heilige menschen, een hemelsche stad en een hemelsche Kerk voorbereidt, waarover hij heerschen zal en Koning zijn: een hemelsche Kerke, waar wij, menschen, naar zuchten in naar wachten en waar Gods algemene en tijdelijke Kerke de laatste en naaste voorbereiding toe is. Immers zegt de Heilige Augustinus:
Belofte is al die Gods goe vrienden zijn gedaan, dat, als zij, zalig, eens het Leven binnentreden, zij wezen zullen zoo de vorsten zijn, voortaan, die heerschen in 't gebied der hooge hemelsteden, en die naast Michaël getrouw zijn blijven staan.
« Getal der Heiligen » en weet geen een: 't getal geen een, der geesten, die Gods heiligdom ontvielen; toch weten wij hoe uwe ontvorste zetels al, Hemel, zetten eens van vrijgemaakte zielen de milde moederschoot van Rome's Kerke zal.
« Roomsche Kerke, die als kinderloos veracht als barre wildernis, op aarde, werd verwoest, hoewel er zijn er, die ge in 't leven hebt gebracht die ge in 't leven nog zult brengen? In 't narkzen, hoewel er zijn er, die Gods wil van u verwacht? »
Hij weet alleen hoe groot nu zijn eigen volk, hoe groot het worden zal,erna, die alle zaken beschrijven heeft: die al dat wezen heeft of niet wezen voorschijn roepen en van maken of ontmaken: die 't al op mate, wicht in tel geworden liet.
GUIDO GEZELLE.

Opvoeding en Onderwijs

Alen worden telooze pogingen in het werk gesteld om de oude grondslag van godsdienst en wijsbegeerte: vooroverbodig te verklaren. Toegegeven wordt hoogstens nog, dat ze in voer er wijzen aan Staat, Maatschappij en Huisgezin tot hechten grondslag hebben gedient; onze verlichte, moderne eeuw heeft het zoover gebracht, dat zij dat alles ook zonder die fundamenteen behoort staande zal weten te houden.
Althans zoo vermeent zij, in haar hoogmoed, in haar trots.
Het Staatsrecht kan zeer wel worden gevormd zonder aanneming van een door God gestelde wereldorde, en een daaruit af te leiden karakter en doel van Staat, Staatstank en Staatsgezag.
Het strafrecht laat zich zeer wel construeren zonder vooropstelling van het bestaan van 's menschen vrijen wil en diensvolgens van zielelijke verantwoordelijkheid en schuld.
Door den mensch zelf vast te stellen en door hem, naar believen en willekeur, te wijzigen regelen van fatsoen kunnen zeer wel in de plaats treden van een van den mensch onafhankelijke vaststaande absolute zedewet.
Om kort te gaan: De Tien Geboden kunnen zeer wel vervangen worden door de liberalen vrijheidsbeginselen.
Men behoeft slechts om zich heen te zien om te ontwaren, dat zulks meer en meer op elk terrein in toepassing wordt gebracht, met gevolg, dat alom steeds grotere verwarring, steeds grootere afdwaling ontstaat, op elk terrein. — niet het minst op het terrein van onderwijs en opvoeding.
Bedroevend, diep bedroevend is het te vernemen, welke valsche waer, onder de

Het Vlaamsch in Rechtszaken

OFFICIEELE CIEFERS.

I. DE ARRESTEN DER BEROEPSHOVEN.		
Jaar 1933.		
Hoven van	Vonnissen in	Vonnissen in
Beroep.	burgerlijke of handelszaken.	het Vlaamsch opgest. lid.
Brussel	2495	33
Gent	495	46
Luik	611	3
Totaal	3151	82
Jaar 1934.		
Brussel	2172	49
Gent	527	69
Luik	603	5
Totaal	3302	123
II. VONNISSEN DER RECHTBANKEN VAN EERSTEN AANLEG.		
Totaal voor gansch België		1933 1934
In het Vlaamsch opgestelde vonnissen:		21.479 26.581
Totaal		5.943 6.750
Ten honderd Vlaamsche vonnissen		23% 26%

De Postrijder

« De Postrijder »

Leest en verspreidt

« De Postrijder »